

FACTORII DE RISC IN CANCERUL MAMAR

Care este cauza cancerului la sân?

Pentru apariția cancerului la sân nu există un singur factor responsabil, cercetările punând în evidență existența mai multor factori de risc. Prin noțiunea de **risc** se înțelege o probabilitate mai mare decât media de dezvoltare a acestui tip de cancer. Printre grupurile de femei care prezintă un risc crescut pentru cancerul la sân se regăsesc:

- **femeile care au avut în familie cazuri de cancer la sân (bunică, mamă, soră), chiar dacă acesta a fost diagnosticat după menopauză**
- **femeile care au avut primul ciclu menstrual la o vârstă fragedă, înainte de 12 ani, respectiv cele la care menopauza s-a instalat târziu, după vârsta de 55 de ani**
- **femeile care au avut primul lor copil după vârsta de 30 de ani, sau cele care nu au avut copii**
- **femeile care au avut deja cancer mamar**

Explicația riscului mărit de apariție a cancerului de sân este existența hormonului feminin estrogen, și în mod deosebit expunerea organismului feminin la estrogen pe o perioadă mai îndelungată.

Care este rolul eredității în cancerul de sân?

Multe cancere, inclusiv cel de sân, se întâlnesc la membri aceleiași familii. Acest lucru nu înseamnă automat că trebuie să vedem aici o predispoziție înăscută pentru cancer. Deși cercetările ultimilor ani în domeniul geneticii au dovedit existența unei componente moștenite în cancer, un anumit număr din cazurile familiale de cancer la sân nu au suport genetic, putând fi în schimb în mod clar legate de acțiunea altor factori precum stilul de viață.

Stilul de viață și cancerul

Dintre factorii de risc pentru cancerul la sân ce țin de stilul de viață, cel mai frecvent este amintită alimentația bogată în grăsimi animale, obezitatea, sedentarismul, dar și consumul de alcool și fumatul.

Contraceptivele și cancerul

O legătură certă între folosirea contraceptivelor orale și riscul de cancer la sân nu a putut fi dovedită, în ciuda numeroaselor studii în acest sens. Rămâne însă un semn de întrebare în ce privește pe femeile care au început acest tip de contracepție de timpuriu și au folosit-o fără întrerupere mai mulți ani de zile (aproximativ 10 ani)

În ce privește pe femeile la menopauză, se pare că tratamentul hormonal substitutiv, bazat

pe asocierea de estrogeni și progestative, ar duce la o ușoară creștere a riscului pentru cancerul la sân. Pe de altă parte, tratamentul hormonal substitutiv la menopauză oferă femeii o protecție deloc de neglijată față de unele boli cardiovasculare, față de osteoporoză și diverse alte boli legate de această perioadă de viață. Până la apariția unor rezultate concludente ale studiilor pe această temă, contraceptivele orale și substitutivele hormonale nu sunt prescrise femeilor care au avut cancer la sân, din cauza riscului de recidivă.

Personalitatea și cancerul

Preocuparea pentru a găsi o legătură între factorii de personalitate și cancer este destul de veche. Spre exemplu, există cercetări care explorează ideea de "personalitate predispusă la cancer". Trăsăturile definiției ale unei astfel de personalități au fost descrise ca fiind: dificultatea de exprimare a emoțiilor, a tensiunii, a neliniștii și iritării, negarea sau chiar ascunderea ori înăbușirea acestora, uneori chiar și o excesivă dăruire pentru ceilalți cu negarea propriilor nevoi, ori tendința de a răspunde la stres cu depresie și lipsă de speranță.

Până în momentul de față însă, nu s-a stabilit nimic concludent în ce privește relația dintre personalitate și cancer. Astfel rămâne încă incert dacă cei care au cancer au dezvoltat această boală pentru că au anumite trăsături de personalitate care îi fac mai vulnerabili, ori dacă nu cumva aceste trăsături de personalitate nu se dezvoltă ca și consecință a bolii. Insuficiente sunt

și dovezile privind rolul personalității în evoluția bolii, respectiv pronosticul ei.

Stresul și cancerul

Implicațiile stresului în cancer au fost și continuă să fie obiectul a numeroase studii. O legătură cauzală directă este dificil de stabilit între stres și cancer, însă stresul reprezintă fără îndoială atât un factor de risc important pentru apariția cancerului, cât și un factor important în estimarea evoluției bolii, a pronosticului ei, dar și un important factor estimativ al adaptării psihoemoționale la boală. Studiile indică o rată mai ridicată a cancerului la persoanele care au avut parte de mai multe evenimente stresante înainte de declanșarea bolii.

Suportul social și cancerul

Cercetările în domeniu par să indice faptul că lipsa ori pierderea suportului social oferit de familie sau prieteni ar putea influența atât declanșarea bolii cât și evoluția acesteia. De exemplu, se pare că absența unor legături familiale apropiate în copilărie ar fi mai predictive pentru cancer decât pentru alte boli cronice precum hipertensiunea, sau alte boli cardiovasculare. În altă ordine de idei, absența suportului social la vârstă adultă, respectiv izolarea socială, se pare că ar coincide cu o rată mai mare de incidență a cancerului, respectiv cu o evoluție mai rapidă a acesteia și un pronostic mai prost.

Factorii de mediu și cancerul

Studiile arată că țările industrializate cele mai afectate de poluare prezintă o frecvență mai ridicată a cancerului la sân. Explicațiile pentru aceasta ar putea fi variate, începând de la condițiile economice din aceste țări, care favorizează un regim alimentar bogat în grăsimi animale, îmbogățit cu substanțe chimice din cauza tratamentelor chimice (cu pesticide) și hormonale la care sunt supuse produsele alimentare, tratamente care sunt suspectate că ar juca un rol deloc neglijabil în apariția cancerului.

O alimentație prea abundentă favorizează apariția cancerului de sân, deoarece excesul în grăsime la femei conduce la producerea unei cantități însemnate de estrogeni. De aceea se recomandă o alimentație cumpătată, săracă în grăsimi și carne roșie, dar completată cu fructe și legume proaspete, care ajută la prevenirea cancerului de sân prin efectul lor antioxidant.

Tipărirea acestui material informativ a fost sponsorizată de: JSI

***SOCIETATEA ROMANA
DE
CANCER***

***400165 CLUJ - NAPOCA
Str. Emil Racoviță nr. 29
Tel/fax 0264 – 450095, 0745 – 830131***

E-mail: <src@onco.codec.ro>

***FACTORII DE RISC
IN
CANCERUL MAMAR***